

LÓRÁNT

CIMBORA

ROMÁNIA ÉS AZ UTÓDALLAMOK EGYETLEN MAGYARNYELVŰ KÉPES HETI GYERMEKLAPJA

FŐSZERKESZTŐ:
Benedek Elek

4. évf.
35. szám
1925. év
aug.
30.

Hervadás.

— Irta: MONOKY SÁNDOR. —

Még az aratók nótája hallik,
Érett kalászkok a földre borulnak;
Gyűlnek a kékék és a keresztiek,
A szív hálától, örömtől reszket,
S a tarlón átfut egy néma borulat.

Bús sejtelemként kis gyöngye szellő
Suhan végig a letarlott táj felett;
Megsimítja a munkás homlokát,
Mintha mondaná: „Csak tovább, tovább!
Használd ki jól az eltűnő perceket!”

Fölkeresi a rét virágít is,
S szavára a kis szirmok elsáppadnak;
De amíg őket eltemetgeti,
A jövőre is gondja van neki:
Széllýelvészórván ott az érett magvakat.

Beszél a fákkal és bús szavára
Sárgulni kezd a lomb a ringó ágon.
Kis fiókáját a dalos madár
Épp' tanítgatja repülni már,
Hogy nemsokára véle messze szálljon.

Én is benn vagyok élttem nyarában,
Arcomon még az életnek pirja ég,
De intés gyanánt, isteni jelül
Barna hajamba fehér is vegyül,
Hogy készen legyenek, ha eljön rám a Vég!

A hervadás, a nagy Megsemmisülés
Fájó búcsura, fájdalomra készítet,
De mikor láom a beért magot,
S hogy a kis madár már szárnyra kapott:
Hiszem, hogy nem lesz örök az enyészet!
(Vámfalu.)

Ragyogó Kovács István adóssága.

— Irta: P. GULÁCSY IRÉN. —

Hosszu idő után a télen Szegeden jártam.
»Az Alföld metropolisát« fehér szemfödél ta-
karta, az uccákon vastag rétegben feküdt a hó.
A sietős lépés hangja eltompult benne.

Szorongás fogott el: mintha halott körött
járnék! . . .

Mire ez a nagy csönd? . . .

Mi ez a visszafojtott hallgatás?

Riadtan fogódtam meg emlékeimben. Meg-
mondják talán azok a helyek, ahol valaha jár-
tam! . . . Az a szöglet, melyen álltam, iskola-
táskámmal a hónam alatt, várva, míg elhalad
az út közezen az a kocs! . . . (Mert a jó gyer-
meknek figyelmesnek is kell lennie, nem sza-
bad vakon belerohannia a világba!)

Majd válaszol a Tisza! Majd beszélnek a
Stefánia-liget susogó fái; a kapu-őrző vén ágyu-
golyók; a várrom, mely előtt a katona-zene
sikongó muzsikája vidult; a nagy-híd, mely
olyan széles ölekezéssel fogja át azt a kincses
földet.

Elzarándokoltam gyermekkorom kegyhe-
lyeire. Fölkerestem alázatos szívvel a meghitt

szögletet, ahol valamikor kis pajtásaimmal ösz-
szevártuk egymást, hogy együtt érjünk a komoly
tudományok csarnokába.

Halász-csárda állt itt régen és kövér be-
tük hirdették a cégtábláján:

»Friss kecségés halestély«

Nincs már halász-csárda.

Őreg falait a süppedő talaj inyébe nyomta
az idő, vagy, az is lehet, hogy lebontották.
Büszke palota kevélykedik a helyén és »Grand
Caffé«, meg »Confiserie« . . .

Nem. Ez a téglahalom idegen nekem, mint
valami távoli rokon. Ez zárkózott, néma, eluta-
sító: a kérdéseimre semmit se mond.

Ki a ligetbe, ahol kötél-ugrálvá, karikát
kergetve annyiszor verték vissza a hangomat
a fák! . . . A Stefánia, lám, hű maradt. Bejá-
ratát őrzik a kőbombák és ott vannak még a
török-verő vár romjai is, ezek nem változtak.
Őrzik a Tisza álmát, virrasztják a folyó csön-
des suhanását.

A Tisza! . . .

Várom, hogy a fák közül mindjárt köszönt régi ismerősként a halk csobogása. De csönd van, mély, süket hallgatás. A Tisza visszafojtva lélegzetét a kemény jégpáncél alatt, nem csatog a halászhajó jég-bontó, fényes csákánya. Nem repül a kerek-háló, a vizekőr merev, üveges, néma. Befagyott, — halott... Nincsen szava.

És nincs szava a hajók kürtjének sem, mert üres az állomás és sehol hajó. És nincs nyüzsgés, élet, láрма: semmi, ami a tegnapi még volt. Szótlan emberek jönnek rám szembe. Vállukat megeste valami roppant teher. Mozog az ajkuk, mintha magukban számolnának és bizalmatlan, behullt, mély mindnek a tekintete. Lesütött pillák, hangtalan szájak, bezárt lelkek.

Szeged!...

Azzal indultam, hogy elzarándokolok Tápera is. Megfordultam. Mit mondhat nekem ezek után a falú?... Mit tarolt, mit rombolt a bálványdöntő Nagyúr haragja abban a kicsiny, szalmás fészekben, amikor ezt az Alföld óriását így elfektette, csönddel, csüggedéssel így betemette!... Mit facsarhatott abból a népből, amely társtalan volt, hűséges és tiszta? Mely nem sáncolta el magát előrelátással és bizakodó volt, mint az Isten szabad, gondtalan madara?...

Csak vissza, haza, az emlékező négyfal közé! Bár, — ez a négyfal sem a régi családi hajlékot övezi már!... Idegen porta, magas, rideg. Jóságos Isten, ennyi lépcsőt hogy is tud megjárni az én kicsi, öreg édesanyám?...

A percek némán sorakoztak, mint vizsgán a felszólított gyermekek, vagy mint megvert, fáradt katonák. Nincs, ami volt megcsalt az emlék és temetkezésre kongat az öreg harang.

De hallga csak! »Kopp-kopk...«

Igen. Kopogtattak.

— Szabad.

Nagy csizma-surolás, köhécselés. Nyílik az ajtó. Két lélek gyürkőzik be rajta. Két ember. Helyesebben kettő és fél. Nehéz, fekete suba és piros-hárász gombolyag. Közülük süveges, csizmás kis legény. Olyan három esztendő forma. Szeme barna bársony, pofácskája, mintha az angyalok trombitáját fujná. A fitoskáját pirosra szitta a fagy, kövér tenyérkéit marokra fogja. Átkötte a derekán meleg gyapjukendő. Pendelykéje hátul kifityeg egy csöppet: zászlót tűzött.

Mit akarhat itt ez a kis Szentháromság?...

Az ember köszörüli a torkát, előlép. Kihuzza a fejéből a süveget.

— Itt volnánk instálom...

Igy főveg nélkül ráismerek nyomban.

— Ragyogó Kovács István! Maga az?

— Mink lönnénk, kéröm szépen — szerénykedik a menyecske. És csakugyan!

Ha a kendője nem lenne a homlokára huzva, állára csomózva: mindjárt ráhibáztam volna.

— Rozál!

— Ügön, — bólintanak.

Hát ez igazán nem várt, kedves vendég-ség!... Le kell gyorsan azt a subát, kendőket fejteni, kászliban mézes-cukrot keresni: a port is lefujni arról a helyről, ahová ezek az egyszerű, nagyszerű, derék emberek ülnek.

— Honnan kerültek elő? Hogy találtak ide?

— Nem boszorkányság, — oldódik az asszony mosolyogva. Láttuk az utcán. Mán — aszondja István — most azt' csak utána!

Igy.

— Bizony jól, igen okosan tették! Be örülök, hogy ezt a kis legénykét nekem megmutatták!

István sugárzó arccal hallgat. A kemény, erős markát selymesen vonogatja a kerek, okos kis kobakon.

— No, Pistuka, no! Mondjál egy szép versőt! Törülgeti a piros orrocskát Rozál keskenővel.

Pistike nem kéreti magát kényes városi urfiak módjára. Megcsücsörög, rákezd, mély, édes gyermek-hangon, készségesen:

Uzstama-bur-Ita fa-gyon

Tucsátudattat-nagyon

Csatta-zéris!...

Ami után érdem szerint lehet most már a cukrot szopni és az engedelmesen végzett munkának örülni.

Nagyistván azomban szintén örülni akar alighanem, mert rákérdesz nyomban:

— Instálom, nem löhetne kicsit az indzselér urral?... Régi jó gazdám volt, tudja.

Az idegenné hidegült itthonban megüt ez a kívánság. Messzi távolságból látom otthon az én lelkem jobbik, nemesebbik felének, életem társának szenvedő arcát...

Sajnálom elrontani Nagyistván kedvét, Rozál mosolygását vétkeltem lefonnyasztani, Kisistván fülét is megismertetni egy neki idegen, keserves szóval, de hát muszáj. Ne várjanak röpesve, ne reménykedjenek hiába.

Mondom nekik:

— Nincs itt az indzsellér ur, galambom! Nem jött velem. Évek óta nagy beteg a maga jó gazdája, István.

Rozál szemén visszatükrözik a könnyem. Kisistván leejti apró majszoló száját.

— Ejnye, — feleli kurtán.

— Am, én tudom, hogy ebben a rövid szóban sokkal több igaz, őszinte érzés van, mint akárhány részvétlátogatásban.

— Baj, rezeg Rozál hangja is. És Pistikének, aki ezt a szót már ismeri, kezd veszedelmesen pityergni az ajka.

Látva ezt Nagyistván s nyilván, mert tisztában van azzal, hogy az asszonyféle, a gyerek: könnyen tör a mécsést, ellenben, akit a Teremtő embernek teremtett, az ne sopánkodjék, tehát huz párszor a nyakán és közbelép. Némely gyakorlati tanácsokkal szolgál. Hogy a beteg ágyát arccal napkelet felé kell fordítani. Továbbá, hogy csomorika-főzet — okkal használva — nem árt, azonkívül pedig kár, hogy arra Erdélyben, főképp uriházaknál, nem divat a búbos kemence, melynek padkáján, az egyforma melegben jó a betegnek el-lenni nagyon. Fűlsorakoztatván mindemezt utmutatókat, siet István elterelni a beszédet.

— Tudja-e, hogy mér gyüttünk?

— Majd megmondja!

— Móg én. Hát törlesztésből.

— Micsoda, István? . . .

— Mán nem emlékszik? Pedig maga is jelönleg vót! Kérdez vissza Ragyogó s hangjában némi neheztelő szemrehányás érzik.

Sietve futom végig az emlékeimet.

Látom Ragyogó Kovács Istvánt, mint műszaki figuránst, kemény derekában hajlongani a mérnöki műszerekkel. Hallom csörögni a mérőlánc vasszögeivel. Látom integetni zászlóval a szintező műszer felé, ott túl a virág-szőnyeges rét peremén.

Nem, nem emlékszem.

Tovább!

Látom a pompás, izmos, fiatal paraszfit, amint bizonyos nevezetű Csamangó Rozálkának teli marék pipacsot nyújt át, így szólván:

— Ne!

Látom a lagziján, szilaj, bolond, táncos magyarsággal tiporni a padlót, dübörögni reszketetni a csárdást. Látom a vasutépítő munkánál töltés-csinálás közben ungorkodni Tan-

dari Mátyással, a kubikban. Látom rojtos-fehérben, vasárnapi ünneplőben, látom angyalbőrben. Látom dolgozni, pihenni, látom imádkozni, örülni, busulni, utrakészülni . . . Látom a változandó ember-sors minden formájában, de egyféleképp — adósnak — nem, nem látom.

Mintha követett volna a multba a visszafele hágó ösvényen a szeme! . . . Hogy föltekintek, szeliden mondja:

— A dohánt elfelejtötte.

Csakugyan.

Most egyszerre világosodik meg előttem minden.

. . . Mikor olyan gyöngén hozott a kubik a vasuti töltésnél, hogy a téli kenyérre sem maradt elég, Ragyogó Kovács István bokor-gazda előállit munka végeztén s kalapját markában forgatván így szól az ő régi jó indzsellér gazdájához:

— Maga tudja, ugy-e, hogy böcsületes ember vagyok?

— Tudom, István, tudom.

— Nő, — köhéccsel Ragyogó egy kis zavarral. Hát ha tudja, ezecör megmutathati. Mer neköm kölcsön kéne . . .

— Ugy-e! Aztán mire?

István föltekint komolyan.

— Azt nem mondhatom mög. Mivel ha maga mögtudja, hogy tilos dohányra köll, akkor majd nem ad. Így azt ne is kérdözze, hanem adja böcsületre. Van huszonkét pöngöje?

— Van fiam, van.

— Igen, így történt ez! Emlékszem már!

— No azér . . . — Ingatja a fejét a látogató.

Utóbb mentegetözve teszi hozzá:

— Mire visszafordult a pénz, nem keresttem mög magukat. El löttünk hiva a haza érdekében. De, gondultam, aligha ott nem lösz a tekintetes ur is! Így azt magammal vittem a tartozást: hátha tanáalom! . . .

Ej, ej, Ragyogó Kovács István! . . .

Hiszen tudom én, hogy egész ember vagy tetőtől talpig. Am mégse tulozunk. Ha mindjárt töled is: sok lenne egy kicsit, hogy az a pár forint, ami a lelkedet nyomta: megfektüdte volna veled a doberdói sziklákat?

Észreveszi Nagyistván tétovázásomat s szótlán kebelébe nyul. Kigombolja mellén a lajbit, a lajbi gomblyukáról leoldoz egy zsineghurkot, kihuzza, kibontja a rajta függő zacskót;

amiben földi vagyonkájukat szokták hordani a kintvalósiak. Leteszi a zacskót, széthuzza a korcát, selyempapirosba göngyölt rudacskát koppant elém.

Ehun e! Huszonkettőnek köll benne lönni.

Bontja a papirost. Egy, kettő... Kiolvas az asztalra huszonkét darab ezüst tallért. Bólogat utánuk:

Lássa, lássa!... Ez járta akkor. Ma már hirit se ösmerjük. Ha az időt fülön nem fogom: bajosan is szódném össze máma. Ahányszor a városba gyüttem, mindég magammal hoztam. Mondok: Hátha eccör mégis összetanálkozunk...

Igen, István. Összetalálkoztunk, csakugyan. Nem mentem ki a faluba, a falu jött be hozzám. Egy ajtónyitásnyi tiszta levegő. Köszö-

nöm neked ezt a látogatást, Ragyogó Kovács István! Jó volt nekem nagyon. Jó, hogy visszaadtad — nem ugyan a hideg élettelen ércpénzt — de az én meleg, élő hitemet, belétek vetett bizalmamat. Lehet süket a város! Némák az utcák, kishitűek a kaputos emberek! Ott van bennetek az erő, mely föltámassza, a vér, ami átfussa, a jövő, ami lelket leheljen belé. Az a te nagypiros nyershus szived, a becsületed, amit háboru, nyomoruságok, idők szennye se tudott meggyalázni: az én legfőbb igazolásom.

Legyen ilyen, maradjon ilyen mint te: a falu! Ne engedjen abból, amit apjától, szülőanyjától az erőből kapott! Neveljen fiaikat, vidám szájuakat, bizakodókat, hála-ismerőket! Legyen emberséges a fajtád, ámen.

Fábiánné Biczó Ilona rajza.

- Hová, hová, kis Katóka? — Az erdőbe, nagyapóka.
- Mit csinálsz ott kis Katóka? — Epret szedek, nagyapóka.
- Szedsz-e nekem, kis Katóka? — Hogyne szednék, nagyapóka!
- Fele lesz a Katókáé, — Fele a nagyapókáé.

Tamás érdeklődik.

(Beszélgetés az afrikai gyémánt-mezőkről.)

TAMÁS: Mikor a gyémántmezőkről először hallottam, egy mese jutott az eszembe. Egy szegény ember kavicsot talál, hozaviszi, otthon aztán észreveszi, hogy a kavics nem közönséges kő, hanem bevilágítja az egész házat. Azt hiszem, a gyémántmezők környékén lakó népek már régen találhattak ilyen értékes kőveket, sokkal régebben, mint ahogy az európaiak odatelepedtek.

APA: Aztán ugyebár, azzal világítottak? A fejedelem házat már messziről meg lehetett ismerni: tündéri fény áradt ki minden terméből. Az ilyen helyeken az utcákat sem kellett világítani, lámpa helyett egy-egy nagy darab gyémántot tettek az oszlop tetejére, pompásan meg volt világítva az utca. Ebből a lámpából sohasem fogyott ki a petroleum. Ha az emberek hazafelé tartottak a sötétben, a gyémántot csak elővették a zsebükből, mindjárt tájékozódhattak. De látom, hogy haragszol, nem is tréfálkozom tovább. Szegény, vad népek laknak az afrikai gyémánt-mezők vidékén, örökös harcokat folytattak egymás ellen, nem keresték ők a gyémántot. Nem volt rá semmi szükségük. Mikor azonban híre futott, hogy Afrika déli részén szerencsés emberek gyémántot találtak, megindult az áradat arra a vidékre. A gyémánt éppen úgy vonzza a kalandra és kincsre szomjas embereket, mint az arany. Te már sokszor játszottál mágnes-patkóval és próbáltad a kis vasdarabokat felszedni. A gyémántmezőt úgy képzeld, mint egy óriási mágnes-patkót, melynek hatását a világ minden részén megérzik. Érdekes és veszélyes volt eleinte a kutatás. Nem a bányászathoz, hanem a vadászathoz hasonlított: a vadászathoz az őserdőben. Amikor Afrika vagy Ázsia őserdeibe és mocsaraiba elindul a vadász, nem tudhatja, mivel fog végződni vadászata. Talán elefántcsordára bukkan, talán vérengző figurisra, esetleg óriáskigyó várja. Zsákmánnyal térhet vissza, de az is előfordul, hogy alig hoz haza valamit vagy talán ő lesz a martalék. A gyémántmezőkre tolongó emberek is lehettek kincset érő gyémántot, de áldozatul is eshettek a vad törzseknek, egymásnak vagy a természet mostohaaságának. Turni kellett a földet, vizsgálgatni a kavicsokat és a szerencsés talált. Mindenki magának dolgozott.

TAMÁS: Érdekes lehet egy ilyen gyémántmezőn az élet. Már a sokfajta ember láfása, a lázas kutatás, a kincstalálók öröme is elszórakoztatna.

APA: Érdekes élet kétségtelenül, de veszedelmes. A táplálkozás bizonytalan, a vadállatok ellen nehéz védekezni, de még nehezebb az emberek ellen. Nem a legfinomabb lelkű emberek szoktak ilyen vidékre összegyülekezni. Ha én például arra a vidékre vetődtem volna és nagy gyémántot találok, nem mertem volna róla beszélni. Ha elhíresz fel az ilyesmit az ember, valószínűleg hamar gazdát cserél a gyémánt. Ezek az emberek az ásóval nemcsak a földet turkák, hanem szívesen leütöttek egy-egy szerencsésebb kincstalálót is.

TAMÁS: Ma is folongnak még arra a vidékre az emberek?

APA: Ma is sokan mennek a délafrikai gyémánt-mezők felé, jóllehet már ott rend van. A gyémántot már nem véletlenül találják, hanem rendszeresen bányásszák. A talajt dinamittal robbantják, a kirobbantott kőveket a nap és eső szétmalmoztatja, a szét nem váló részeket malmokban összetörik. A szétmorzsoltságot kimossák, megmarad a kavics. A megmaradt anyagot szitálják. A szita alján marad a gyémánt, odatapad a zsiradékmal megkent sziklához. Ez a zsiradék csak a gyémántot ragasztja meg, az értéktelen anyagot elereszti. Mert a megmaradt gyémántot megtisztítják és osztályozzák.

TAMÁS: Nagyon kell vigyázni a munkásokra. A kis darab gyémántnak is nagy értéke van és kis darab gyémántot könnyen el lehet dugni.

APA: Gondolhatod, hogy nagyon vigyáznak. Még a száját is megnézik a munkásnak. De azért a lopást nem lehet megakadályozni. A kincset az emberek mindent megpróbálnak és kockáztatnak. A gyémántbányák tulajdonosai meg minbenféleképpen védekeznek. Dél-Afrikában például nem szabad senkinek gyémántot vennie, ha az eladó irással nem bizonyítja, hogyan jutott a gyémánthoz. Rendkívül szigorúan büntetik a csempészetet is.

TAMÁS: Ha olyan sok gyémántot találtak, miért nem esett le a gyémántnak az ára? Amiből sok van, annak az értéke kevesbedik.

APA: A gyémánt ára valóban nem esett le, mert az olcsóbbodásnak útját állotta az emberek ravaszsága. A délafrikai bányák csak annyit termelnek, amennyire a világnak szüksége van. Ezért nem is dolgoznak minden bányában, nagyon félnek attól, hogy túltermelés lesz.

TAMÁS: Ha teljes erővel minden bányában dolgoznának, sokkal több ember hozzájuthatna a gyémánthoz. Nem tartod azt gonoszságnak, hogy az emberek egy részét megfosztják a gyémánttól?

APA: Az emberiségnek a gyémántra nagyon kevés szüksége van. Egy-két műszerre alkalmazzák, mert a legkeményebb kő. Nekem bizony nem fáj az, ha az emberiség nem jut hozzá olcsón a gyémántos gyűrűhöz, fülbevalóhoz, vagy más ékszerhez. Nekem csak az fájna, ha hasonló módon a kenyereket, szenet vagy más fontos szükségleti cikket megdrágítanánk.

TAMÁS: Sok ember él ma Afrika déli részén?

APA: Az utóbbi évtizedekben nagyon megsza-

porodott a lakosság Fokföldön. A világnak szinte minden népe képviselve van ott, de legtöbben vannak az angolok és a hollandusok. Természetesen, ha a fehér lakosságot számítjuk. A színesek többen vannak.

TAMÁS: Miért mondd színeseknek, hiszen Afrikában csak feketék vannak?

APA: Tarka-barka világ van ott. Igaz, hogy a színesek legnagyobb része néger, de vannak ott még hinduk, kínaiak, sőt malájok is. Ezek az európaiak gyarmatairól vándoroltak be, sőt a malájokat még mint rabszolgákat vitték oda a hollandusok. Képzeld, mennyi színárnyalat lehet ott, mert ezek a különböző fajtájú népek össze is házasodtak egymással. (Budapest.)

A megfeleezett ajándék.

— Apró unokáinak meséli: ELEK NAGYAPÓ. —

Volt egyszer egy királyfi. Ez a királyfi vadászni ment az erdőbe s úgy belemelegedett a vadászatba, hogy egyszerre ráesteledett s ment volna haza, de nem találta meg az utat a nagy sötétségben. No, most, mit csináljon? Bolyongott jobbra, balra s nagy későre megpillantott valami gyenge világosságot.

Nosza, odament egyenesen, s hát egy kis házikó ablakában pislogott az a világosság. Bekopogott az ablakon s mindjárt ki is szólt a gazda:

— Ki kopog?

— A királyfi. Adsz-e szállást?

— Adok, adok, hogyan adnék felelt a gazda — s nyomba ajtót nyitott, betessékelte a királyfit, aztán felköltötte a feleségét meg a leányát, hogy készítsenek vacsorát a királyfinak.

Csupán egy kakasuk volt, azt hamarosan leölték, megkopasztották, megsütötték s erősen kérték a bocsánatot a királyfitól, hogy szegény létükre jobb vacsorával nem szolgálhatnak. De a királyfi éhes volt, mint a farkas pompásan ízlett a vacsora. Aztán jó puha ágyat vetettek neki s úgy aludt reggelig, mint a bunda.

Jó kedvvel kelt fel a királyfi, megköszönte a szíves vendéglátást, elbucsozott a szegény emberektől s hazáig meg sem állott. Ahogy hazaért, megparancsolta az inasának, hogy vigyen ide meg ide, ennek s ennek a szegény

embernek egy sült kakast, egy kalácsot, egy hordócska bort s tizenkét tallért. Mindjárt indult is az inas, de, merthogy messze volt az erdő, megéhezett utközben s kapta-fogta magát, megette a kakasnak a felét. Aztán tovább ment, de most meg erősen megszomjazott s kapta fogta magát, megitta a hordócska bornak is a felét. De ez nem volt elég az ebadtának, a kalácsnak is a felét megette. Aztán mit gondolt, mit nem, a tizenkét tallérból hatot a labija zsebébe csusztatott. Gondolta, elég lesz annak a szegény embernek hat tallér is.

Na, megérkezett az inas, átadta a királyfi ajándékát s volt öröm a háznál. De a leány, aki ritka okos volt, gyanút fogott, belelátott a hamis inas zsebébe. Nem hitte, hogy a királyfi éppen félkakast, félhordó bort, félkalácsot s hat tallért küldjön.

— Hallod-e, szólt az inasnak — ha megmondanád, üzennék valamit a királyfinak, de úgy, ha szóról-szóra átadod az üzenetet.

— Hogyne, — fogadkozott az inas. — Hadd hallom.

— Hát először ezt mondjad:

Annak, aki éjjel dalol,
Fele elveszett valahol.

Az inas utána mondta az üzenetet.

— Másodszor ezt mondd neki:

Miért csak fél a hold második negyedben?
Schogy sem tudok eligazodni ebben.

A harmadik üzenet ez volt:

Fenn is tele, lenn is tele,
Mégis hiányzik a fele.

A negyedik üzenet ez volt:

Tizenkét hónap egy évben.
Hogy lett hat belőle éppen?

Az inas hazament s szóról-szóra elmondta az okos leány mindanegy üzenetét. A királyfi végig hallgatta, aztán nem tudta, mit csináljon, haragudjon-e, vagy nevéssen, de annyira meg-tetszett az elmés üzenet, hogy elkacagta magát.

— No, te huncfut, tudod-e, hogy mi van

abban a négy üzenetben? Az van benne, hogy a kakasnak meg a kalácsnak a felét megetted, a bornak felét megittad, a tizenkét tallérnak a felét zsebre vágta. Igaz-e?

— Igaz, felséges királyfi. Kegyelem árva fejemnek!

— Jól van, megkegyelmezek, mert szerencsédre, a te hamisságodból tudtam meg annak a leánynak a nagy okosságát. — Ilyen feleség való énnékem!

Még az nap aranyos hintót küldött az okos leányért meg a szüleiért s mindjárt meg is tartották a lakodalmat.

Ma is élnek, ha meg nem haltak.

[Kisbacon.]

A fejetlen ember.

Irla: CSATKAI JÓZSEF.

Marci volt a neve annak a csavargónak, aki ugyan sokat nyomorgott, de sok földet bejárt és igen szerette az életet. Jól tette. Mindnyájunknak szeretnünk kell az életet, hisz a jó Isten adta. Meg kell becsülnünk azt, ami a jó Istentől való.

Rengeteg nagy erdőn át vitte az útja, a fák halkán zizegtek, a madarak vígan énekeltek, a tücskök hegedültek, bolond egy hangverseny volt, Marci pedig hangosan felsóhajtott: »Istenem, csak sohase kellene meghalni!« Ezt a kifakadást azonban meghallotta a tölgyfa odvában egy mindentudó manó és nesztelenül Marci után surrant. Marci elálmosodott és ledőlt egy mogyoróbokor alá pihenni. Harangvirágok a fülibe csilingelték: »jó álmokat!« Már javában aludt, amikor elébe állt a mindentudó manó és mosolyogva bekente a halhatatlanság kenőcsével. Akit ilyen csodakenőccsel megkennek, az sem el nem ég, sem meg nem fagy, semmiféle módon meg nem halhat. Ezzel a huncut manó hangosan kacagva ellillant.

Felébred Marci és ruganyos léptekkel megy tovább, nem is sejt, hogy mi történt vele. Közben alkonyodott és már jó lett volna vendégszerető emberi tanyára lelni, ámbar az éhség nem kinezta úgy, mint máskor. Egyszerre csak egy haramia tanyához ér. A zsványvezér eléje ugrik:

— Van pénzed, te rongyos?

— Nincs biz' énnékem egy pipadönhányomse.

— Kapsz itt mindent, amit szemed-szád kíván, de csapj fel közénk zsványynak. Megtanítunk rabolni, fosztogatni, gyilkolni.

— Soha! Embertársaimat semmi körülmények közt meg nem károsítom. Soha!

— Hát, akkor halj meg, nyomorult — s ezzel a zsványvezér felkapta pallosát s egy suhintással ugy csapta le Marci fejét, hogy a jobb váll és a jobb kar is leugrott a földre.

Ám, halljatok csodát: a lefejezett test nem esik el, nem is vérzik s a levágott jobb kar függőlegesen áll a földön, felső részén a fej szigorú nyugalommal nézi a merénylőt.

— Ezer Belzebub és Lucifer! Varázsló ez a nyavalyás, mi nem árthatunk neki, ő pedig ki tudja miféle hatalommal sujthat. Mene-küljünk!

Ugyi neked, vesdd el magad, rohan a tizenkét haramia, elől a vezérrel. Talán még most sem álltak meg. Marci pedig, alig hogy magához tért ámulatából, elindult tovább. Két részletben: a fejetlen test, mellette ugrált a jobbkez a fejfel. A jobb kar azonban hamar elfáradt s ezért a fejnélküli test balkezével felemelte a fejét és vitte egy darabig, mialatt a jobbkez átkarolta a test derekát.

Ment, mendegélt, azaz mentek, mende-

géltek, amig reggel felé egy szép tisztáshoz nem értek. Néhány komédiás kocsi állott a tisztáson. A legelső kocsi előtt egy kis ötéves leányka játszott. Meglepődve nézte a közeledő fejetlen testet s a mellette szökdécselő fejet. Nézte, nézte, aztán felmászott a kocsiba s odaszólt egy menyecskének:

— Anyuskám, jere ki, jön egy bácsi fej nélkül. Mellette ugrál a feje.

— Fogdd be a kávélesődet, te ostoba! Ne fecsegi össze-vissza mindenféle badarságot.

— De nem ostobaság, jere ki, nézd meg, ha nem hiszed.

— Takarodj, mert megbubozlak!

Mivel a kis leány ragaszkodott észtelennek látszó szavaihoz, egy csattanós anyai pofon kikergette a kocsiból. Pityeregve ment hátrább a második kocsihoz:

— Nagyanya, képzeld, anyuska pofon vágott, mert nem hitte el nekem, hogy egy fejetlen ember jön.

— Elhallgass, mert mindjárt én is odakelek egy paprikásat.

— De nézzed nagyanya, már itt is van.

Nagyanya kinézett s a vér megfagyott ereiben, oly borzalmasan hatott rá a két részletben közeledő csavargó. Sikoltott és ájultan esett össze. A kislány pedig ment még hátrább atyjához, aki fát vágott: — Apuska, nagyanya annyira megijedt a fejetlen embertől, aki miatt én anyuskától érdemtelenül pofont kaptam, hogy elájult. Ne üss pofon, nem tréfálok.

A komédiás abbahagyta a favágást és megzavarodva sietett előre s pár perc kellett, amig tisztán látta az összefüggést ama torz ember furcsasága, nagyanya ijedelme s a kislány beszéde között. Mint élelmes cirkuszigazgató, az első pillanatban megállapította, hogy ez a különfejú fejetlen lény elsőrangú, szenzációs, vonzó mutatvány lesz az ő szerény cirkuszában. Magához térítette a nagyanyát és kiméletesen közölte a komédiás társulat minden tagjával, hogy miféle vendég érkezett. Pár

perc alatt már Marcival tárgyalt, mint emberismerő, élelmes, tapasztalt igazgató.

— Tudja, barátocskám, magának igen fárasztó így két részletben mozogni, másrészt veszedelmes is, halálra rémiti az embereket. Azonban a természet e szeszélyes játékát hasznára is fordíthatja, ha elfogadja ajánlatomat. Mi a fejet felkötjük a nyakára s a cirkuszban bemutatjuk a maga csodálatos képességeit, ezzel szemben maga a legjobb élelmezést kapja tőlünk és megizleli a taps, a dicsőség mámorító ízét.

Marci beleegyezett szívesen, hisz az életnek még nem ismert örömeit remélhette megismerni.

Pár nap múlva a közeli városka hirdető oszlopain megjelentek a cirkusz hirdetései.

SZENZÁCIÓS UJDONSÁG!

ITT ELŐSZÖR!

ITT LÁTHATÓ A FEJETLEN EMBER!

Az emberek mosolyogva olvasták: Hát ez meg miféle új család? Bizonyára valami ócska szemfényvesztés, hangzatos új címmel. De azért bárhogy kételkedtek, egy kissé mégis izgatta őket e különös cím, és mire elérkezett a bemutató este, a közönség színültig megtöltötte a cirkusz nézőterét. Bim-bum, megszólal a dob, egy-kettőre beperdül egy ügyes lovacska, mosolygó kis fiu ül rajta. Körülfutja néhányszor a porondot, ügyes kis lovasa áll, térdel, táncol rajta. Elég, elég! Már láttunk ilyet elégszer. Tovább, tovább! Ló és lovas kirobognak. Csengetés. Jön két légtornász. Gyűrűs hintán felmászhatnak és a legnyaktörőbb mutatványokat csinálják ott fenn. Brávó! Derék! de jerünk csak tovább! Ugróművész, kardnyelő, tűzzel labdázó sorba jönnek. Megtapsolják mindnyájukat, dehát elég, ismerjük nagyon is jól az efféléket. Hadd jöjjön már a fő-fő mutatvány!

Aha! Szól a csengő, a zene pedig elhallgat. Na most! Mi lesz most? Mindenki lélegzet-visszafojtva figyel. Most! Most jön! Jön a

**Gyomorrontásnál
legjobb hashajtó a**

KOPROL

Jóizü csokoládéból van. Kapható mindenyógyszertárba

lisztes bohóc, fehérebb az arca, mint a hőemberé és jelenti: Most jön a fejnélküli művész.

De nini! Marci úgy jön be, mint egy teljesen ép ember, csak a nyakán van valami vastag kendőféle. Nem is kendő, hanem sokszorosan körülgöngyölített kötél. A bohóc megfogja a kötél végét és szaladni kezd Marci körül, mind nagyobb körökben, miközben a nyakon a burkolat egyre vékonyodik. Na lássuk, hol a trükk?

Egyszerre csak véget ér a kötél. Marci feje a jobb karral együtt leugrik s a test mellett ugrálni kezd. A közönség sorában innen is, onnan is az elborzadás [sikoltásai törnek fel. Sokan elsápadva hörgik: Képtelenség! Érthetetlen! A természet meghazudtolja önmagát! De egyesek segítségért sikoltoztak, mert itt-is, ott-is elájult egy-egy néni. Sőt mondják, hogy néhányan meg is zavarodtak. Végül is a rendőrség lépett közbe. A cirkuszeloadókat beszűntették és értesítették a cirkuszigazgatót, hogy börtönbe jut, ha még egyszer bemutatja a fejetlen embert.

A cirkuszigazgató tehát elszomorodva közölte Marcival, hogy tovább már nem használhatja, mert saját érdekeit veszélyeztetné, ha még valahol kísérletezne vele. Ezért kötelekkel a nyakára erősítette a fejét, ellátta valamelyes pénzzel és elbocsátotta útjára.

Marci busan bandukolt az uton, mert fájt neki a csalódás. Azt hitte ugyanis, hogy a cirkuszoséknál nagy dicsőségre fog szert tehetni. Pár napig néhány faluban jól élt, míg pénze el nem fogyott, azután pedig folytatta csavargó életét.

Egy meleg nyári napon, erdő szélén kis tavacsikára bukkant. Kedve szottyant egy kissé megfürdeni. Beugrott a tóba, vigan lubickolni kezdett, de juj, leázott a nyakról a kötél és Marci elvesztette a fejét. A fej nagy súlyánál fogva hamar alámerült s mire Marci észrevette, hogy nincs nyakán a feje, már messzebb uszott. Nosza, egy, kettő, három! Meg kell keresnie a fejét. Könnyű mondani, nehezebb megtenni, ha az embernek nincs szeme, amivel lásson és csak egy kézzel kotorássa a tó medrét. Órák hosszat uszott ide-oda s minduntalan lebukott, hogy balkezevel keresse a fejét. Végre is elfáradt és kiuszott a partra. Egy kissé járt fel és alá busan. Arra ment egy parasztasszony, rózsát vitt a hátán. Amint meglátta a fejnélküli embert, ijed-

ten felsikoltott: — Uram, Jézus! Keresztet vett és rohant a faluba elmondani, hogy látta az ördögöt a tó partján fej nélkül kószálni. Egy darabig senki a faluból arrafelé jönni nem mert.

Pár nap múlva s víz alatt megdagadt fej feljött a víz színére. Amint Marci észrevette, hopla-hopp! beugrott a vízbe, gyorsan odauszott, üstökénél fogva megragadta fejét és gyorsan kiuszott vele a partra. Odakinn boldogan szoritotta melléhez a fejét, mint valami váratlanul talált kincset és elindult vándorútját folytatni.

Egy szemüveges tudós jött szembe vele, lepkeháló és spirítuszos üveg volt nála, bogarak részére. Amint észrevette Marcit, a világ legnyugodtabb hangján így szólt hozzá: — Uram, nincs a nyakán a feje, hogyan tudja ezt elviselni?

Erre Marci elmondta összes élményeit. A tudós arca kiderült és azt javasolta, hogy Marci jöjjön vele Londonba s ott egy tudományos intézetben, muzeumban fogják mutogatni. Marci kétszer sem kérte magát: hiu ember volt, dicsőséget akart aratni. Nem részletezem a közbeeső történeteket, a végeredmény, hogy Marciról tudományosan megállapították a halhatatlanságot, ezért a muzeumban egy borszeszes medencébe helyezték. Boldog volt Marci, azért is, mert naponta sokan nézték, azért is, mert annyi borszeszt ihatott, amennyi csak belefért, nem kellett attól tartania, hogy megárt, hisz megállapították már, hogy halhatatlan.

Én azonban kételkedő ember vagyok. Az a rossz tulajdonságom van, hogy semmi olyat el nem hiszek, amit nem látok. Ezért fáradságot, költséget nem kimélve jegyet váltottam, vonatra ültem és Londonig meg sem állottam. Első utam a muzeumba vezetett. Hol van hát az a fejetlen ember?

— Ó micsoda szerencsétlenség! — ezzel fogadtak ott. — Az elmúlt éjjel ismeretlen tettesek fejestül ellopták!

— Akkor pedig én nem hiszem, hogy ilyesmi lehetséges. Amíg meg nem találják és meg nem mutatják, én kételkedni fogok. Hogy ilyesmi lehetséges, higyeje el, aki akarja, de én — én nem hiszem.

[Szombathely.]

700 paleck dugáru.

(Csempészett vers.)

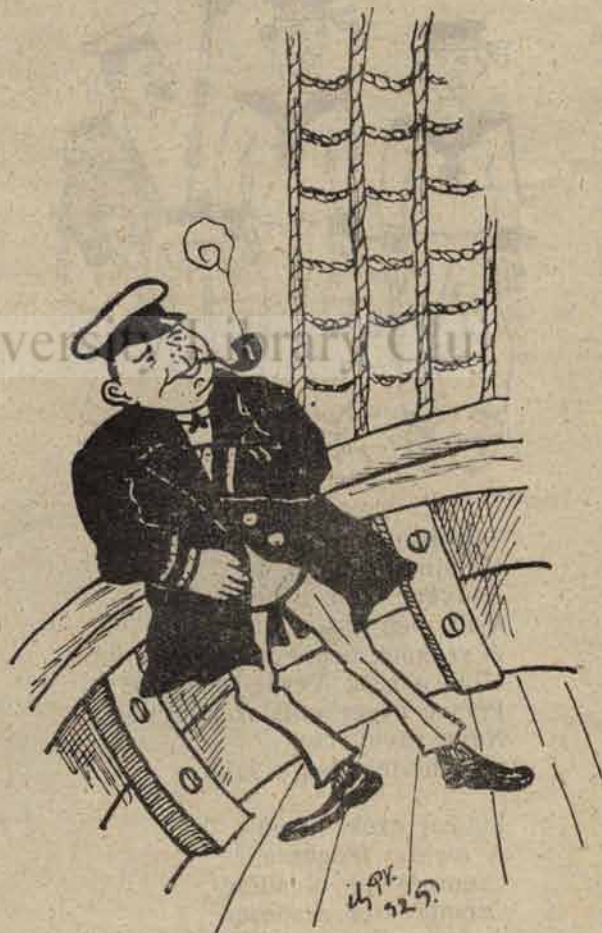
Le-írta és fel-képelte: ifj. PRÖHLE VILMOS.

BEVEZETÉS

Heten voltak a csempészek
S mert ez bevezető ének:
Bevezetem rendre őket —
Lássuk: mily derék legények?
(Máskülönben mi értelme
Volna egy bevezetésnek?)

Egytől-egyig tengerészek,
Zord és mord hajósnép voltak,
Csempészésre mindig készek
És merészek —
És zordan, mordan daloltak.

Kapitányuk Shynmi Lord volt,
(Pedig nem volt lord ökelme!)
Hé mérföldes távcsövével
Látható volt reggel, este,
Hogy mennyire messze lát —ő,
Kezében a messzelátó.

Higgadt, pontos csempész elme
Sir Bob, másod-kapitány is;
Termetére nézve, ugy-e,
Ő egészen kapitális.

A legénység száma három,
Párja nincsen hét határon:

Az egyiket hívták Max-nak,
A másikat Dax-nak,
A kormányost pedig, mondjuk
Hívták Halifax-nak.
Max, Dax, Halifax
A következő kricsz-kraksz.

Tömérdek-csepp ifju volt a
Hajóinas: Tingli,
Kedvenc étele a hering
Volt meg a sós ringli.
A szakács meg, éppen úgy, mint
Mind a száz Verne-regénybe:
Persze néger volt szegényke,
Neve rövid, csak
Ugy hívták, hogy Jakk.

Im hát ezek, heten,
A messzi tengeren,
Csempésztek olvadón,
Csempésztek rendszeren:
A szép »Dugasz« hajón.

ELSŐ ÉNEK

Egyszer így szólt Shymmi Lord ur
Sir Bob másod kapitányhoz:
— Mit szól, drága kollegám, az
Én legujabb ideámhoz?

— Kapitány ur, — fe'elt Sir Bob —
Pompás, mesés, óriási!

Klasszikus és kolosszális,
Csak azt nem tudom, hogy hát mi?!

— Nem kisebb, minthogy mi heten
700 palack finom snapszot
Csempésszünk Amerikába
(Ki ezt meg nem teszi: kába!)
Ez fog hozni még csak hasznót!
Azért gyorsan vedd magadhoz
Daxot, Maxot, Halifaxot
S menjetek, mert még az éjjel
Mind a 700 palack snapszot
A hajón kell lenni, másképp
Daxnak, Maxnak, Halifaxnak
És a te szépen behizott

Al-kapitányos nyakadnak
Baj lesz. Indulj!

Sir Bob indult
S rögtön ment a kikötőbe,
Hol a »Dugasz« horgonyozott
Épp abba' az esztendőbe.

Mélán áll az est időbe
A derék csempészhajó;
Három árbócán feszülnek
A vitorlák, — mert ha baj van,
Az idő ha rossz, ha jó:
A szél szárnyán elrepülnek.

Hajnalgig be is rakodtak:
Mind a 700 palack szépen
Zsákok alá dugva feküdt
Lent, a mély hajó fenéken.
A hajó-fenék lezárva
És az ajtó titkos záru...
(Versem címe épp azért az,
Hogy: 700 palack dugáru.)

(Vége köv.)

CIMBORA

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Szerkesztőség:

Bajánii-Mici (Kisbaczon) u. p. Bajánii-Mare (Nagybaczon) jud. Treiscaune (Háromszékmegye). E címre küldendők a »Cimbora« részére szánt kéziratok, az Elek Nagyapóhoz írott levelek és rejtvénymegfejtések.

Kiadóhivatal:

Satu-Mare (Szatmár) Str. Cuza Voda 4. — A kiadóhivatalhoz küldendők a »Cimbora« előfizetési bejelentései és díjai.

Előfizetési díjak:

Romániában évi 400 leu, negyedévenként 100 leu.

Csehszlovákiában évi 80 csehszlovák korona, negyedévenként 20 csehszlovák korona.

Magyarországon évi 144.000 magyar korona, negyedévenként 36.000 magyar korona.

Ausztriában évi 112.000 osztrák korona, negyedévenként 28.000 osztrák korona.

Jugoszláviában évi 200 dinár, negyedévenként 50 dinár.

Laptulajdonos: Szabadsajtó könyvnyomda és lapkiadó r.-t.

Felelős szerkesztő: Dénes Sándor.

A Cimbora könyvosztálya

A cserkészkönyvek új árai:

Farkas Gy.: Táborlüz üzen	á 15.— leu
Radványi K.: Horog István & Co	„ 15.— „
Sztrilich—Mócsy: Cserkész segítségnyújtás	„ 10.— „
Butyko: Törvénytárgyozat	„ 15.— „
Scherer: Próbaidős cserkész könyve	„ 15.— „
Sztrilich—Mócsy: Tábori munkák	„ 20.— „
Radványi K.: Napsugárleventék	„ 15.— „
Kovács D.: Ballag már	„ 15.— „
Scherer: Cserkészek könyve	„ 15.— „

Elek nagyapó üzeni.

Kovács Károly, Zilah. Valóban, nem emlékszem, hogy az előző levelet kaptam volna. Minden esetre kíváncsi vagyok, hogy mind a két nyelven jelezd a helységnevet, így aztán bizonyosabban hozzám talál a leveled. Rejtvényed sorra kerül. — Kovács Mária, Székelykeresztur. Azt igen jól teszed, hogy ezután rendesen fogsz írni. Már most is jól irsz, de még jobb és szebb lesz az írásod minden tekintetben, ha sűrűn irsz nekem. Nemcsak te találsz nagyon szépnek a Cimbora, de általános a tetszés Cimbora országban. — Ehrenfeld Miklós, Arad. Szerencsésen elvégzed a gimnázium első osztályát, s azt írod, hogy most már semmi dolgod nincs a tanulásal. Való igaz, a nagy vakáció, főként pihenésre és jálékra való, de közbe-közbe nem felesleges egy keveset olvasgatni és tanulgatni is, mert akkor nem lesz nehéz ősszel megszoknod a tanulást. A nyert könyvet eddig bizonyosan elküldte a kiadóhivatal. — Gábor Babi, Kovászna. Kedves szüleid meg lehetnek elégedve a vizsgáddal, mert csaknem tiszta kitűnő a bizonyítványod s nemcsak dicséretet, de egy berámázott képet is kapsz jutalmul a tanítónénitől. Szüleiddel együtt én is meg vagyok elégedve a bizonyítványoddal. — Kristóf István, Székelykeresztur. Az arab rejtvényt más unokám is beküldötte, szóval, úgy látszik, nemcsak te jártál Arábiában. Másfajta rejtvényt eszelj ki. — Korbuly Margit, Köpec. Már is örömmel látlak unokáim seregében, s szeretettel várom az ígért hosszabb levelet. — Pollák Nusi és Tibi, Kolozsvár. Nem csodálkozom én azon, hogy második gimnazista létedre még ejtess helyesírási hibát, különösen, ha magyar nyelvtant még nem tanultál. Egyébként el is találtam a leveledben helyesírási hibát, ami a mellett bizonyít, hogy nyelvtan nélkül is meg lehet tanulni a helyesírást, ha valaki figyelmesen olvassa a jelesebb írók dolgait. Örömmel látom, hogy vakációdal igen helyesen osztod be: esős időben kézimunkálsz, zongorázol, szép időben gyomlálsz a kertekben. A rejtvényed sorra kerül. — Lóbl Pista, Torda. Emlékszem, hogy válaszoltam előző leveledre. Eddig bizonyosan olvastad. — Illenz Tibor, Arad. Egyenesen Kisbaconba címezd ezután a leveledet, s a rejtvény megfejtésén kívül igazi levelet is várok tőled. Beretzky András, Egresztő. Egyáltalán nem alkalmatlankodol a leveleiddel. Ha jól esik neked, akár minden nap írhat: nyugodt lehetsz affelől, hogy akkor is elolvassam minden leveledet és válaszolnék rá. Intézkedtem, hogy az általad szerzett előfizető ezen a címen kapja az újságot: Ngs. Benkő József urnak, Agristev, u. p. Balauzeri. A most küldött adomák sorra kerülnek. — Kootz Károly, Egresztő. Örömmel látom, hogy általában jó könyveket olvasol.

Azért mondom általában, mert May Károly könyveit nem tartom jóknak. Majd, ha nagyobb leszel, igazat adsz nekem. — Ruff István és Károly, Tasnád. Intézkedtem, hogy mind a kettőtök nevére küldjék az újságot. A rejtvényetek sorra kerül. — Ifj. Varga Árpád, Nagyvárad. Voltál az Érmelléken, most meg Nagyváradról küldtél képes levelező-lapot. Hiszem, hogy igen érdekes lesz majd a beszámoló. — Eröss Alfréd, Temesvár. A rajzpályázatra küldhetsz akárhány rajtot. — Gámán Sanyika és Jolánka, Székes. Szeptembertől kezdve mind a ketten látol lesztek a szüleitektől, mert Jolánkát is beviszik a marosvásárhelyi ref. leányiskolába. De bíztok abban, hogy megsegít az Isten, csak imádkoznotok kell. Én is hiszem, hogy megsegít, csak szívből imádkozzatok. — Peltzer Mária, Székelyudvarhely. Egyszerre kaptam egy borítékban a jul. 17. és aug. 1-én írott leveledet. Arra kérsz, számoljam össze, hány helyesírási hiba van benne. Éppen 17-et találtam benne, de ha igyekszel, szép lassan eltűnnek írásodból a helyesírási hibák. Anna! igen örvendek, hogy mint legjobb tanuló 250 leut és 3 szép könyvet kapsz jutalmul. A rejtvényed jó, de nevémmel kapcsolatos rejtvényt nem közlök. — Fritsch Ferenc, Kolozsvár. Arra már nem emlékszem, hogy megkaptam-e az Öcsike levelének a helyreigazítását, de eddig bizonyosan olvastad a jelentést a pályázatról s ebből kitűnik, hogy megkaptam-e vagy sem. Pontrejtvényed sorra kerül. — Khell Margit, Zabela. Nem haragszom, hogy eddig nem írtál, de elvárom, hogy ezután szorgalmasan írogatod a leveleket s egyenesen Kisbaconba címezed és nem Szatmárra. — Rein Gyula, Dicsőszentmárton. A levelet a testvéred írta, de te is írtál hozzá egy sort, amelyből látszik, hogy most kezded írogatni. Hát csak írd ezután szorgalmasan, mert nagy hasznodra válik. — Feldmann Sári és Junger Margit, Petrozsény. Ti csak szeressétek egymást s majd helyreáll a béke a két család között. A kiadóbácsi pótolja Junger Sanyi részére a hiányzó számokat. Rejtvényetek jóismerős, újat eszeljétek ki. — Imreh Ili, Rimaszombat. Örvendek, hogy a nyert könyvet szépnek találod. Kíváncsi vagyok, hogy sokszor legyen részed hasonló öbömben. — Shrepp Terus és Karcsi, Lupény. Szerettetek volna felsőbb iskolába járni, de szüleitek nem tudnak taníttatni, mert édesapátok elvesztette a hivatalát s nehéz munkát végez, hogy eltartsa népes családját. Biztatok a jó Istenben és a magatok erejében. Aki szeret dolgozni, az élet minden körülményei közt boldogulni fog. — Tima Endre és Ilonka, Zilah. Annyira örültetek az üzeneteknek, annyiszor olvastátok el, hogy kívülről is tudjátok. Azt én is tudom, hogy Zilahon is sokan olvassák a Cimbora, de azért lesznek, akik nem olvassák s előre látom, hogy sikerrel fog járni a buzgólkodásotok. A számrejtvény

sorra kerül. — **Windhaub Margit, Kolozsvár.** Bizony, most szép a Cimbora ruhája s igen helyesen teszed, ha mennél több unokát szerzel, mert mennél többen leszel, annál szebb lesz az ujság. Az időjárás szeszélyessége jóformán mindenütt általános. A rajzokat megkaptam. — **Láng Endre, Szilágysomlyó.** A számrejtvény sorra kerül. Ha megfelelő társasjátékokat küldesz, közölni fogom. — **Böloni Ferenc, Marosvásárhely.** A 29. számot pótolja a kiadóbácsi. — **Kovács Piroska, Nagyenyed.** Ugy emlékszem, megkaptam a leveleidet s válaszoltam is azokra. Remélem, jól sikerül a pótvizsgád, azt meg elvárom, hogy ezután is szorgalmasan írd a leveleket, mert helyes beosztás mellett jut idő erre is. — **Gámán Elus és Zolti, Marosvásárhely.** Néha-néha megtörténik, hogy a rejtvény kiszorul az ujságból s Öcsike is bizony már jó ideje hallgat, de őt a betegsége mellett nagy szomorúság is érte, ez a magyarázata a hallgatásának. Örvendek, hogy az igazi nagyapó jobban van, szívből kívánok neki jó egészséget. Az előfizetés lejárásáról értesít a kiadóhivatal. — **Szilvász Károly, Szinerváralja.** Örömmel látom, hogy becsut mondtál a szemrontó piros lintának. Remélem, ez a becsut az egész életre szól. — **Terma Csongor, Bilke, Csehszlovákia.** Nagyokat kacagtatok Bolondos Gyurka történetén. Hasonló eset történt a te öcsédnél is. Igen kedvesen írod le azt a szórakozottságát, amely voltaképpen az ő szerető jó szívének a következménye. Örömmel olvasom ezután is a leveledet s elvárom, hogy Tóni öcséd is írjon. — **Rosenzweig Malvin, Szék.** Ha nem vehetél részt a sorsjátékban, ezután is kaphatsz jutalmat ha előfizelőket gyűjtesz. Következő leveledben majd számolj be a nagynénéd esküvőjéről. Képelem, hogy daskáltál a mindenféle jóban. — **Kovács Kató, Nagyenyed.** Hát bizony ideje volt, hogy te is megkezdjed a levélírást. A bizonyítványoddal meg lehetsz elégedve, ha csak a román nyelvből és a szépirásból kaptál jelest, a többiből kitűnőt. Amint látom, a vakációban is gyakoroltad magadat a szépirásban, (látszik a leveleden) s gyakoroltad magadat a román nyelvben is, így remélhetően, jövő évben tiszta kitűnő lesz a bizonyítványod. — **Gergényi Ferenc és Horváth Mancika, Kolozsvár.** Levelezőlapokat elküldtem a kiadóbácsinak elintézés végett. — **Benedek Sárika, Sepsiszentgyörgy.** Elhiszem, hogy jól telt az időtök Bibarcfalván, olyan jól telt, hogy csak egyszer látogattatok el Kisbaconba, de meg kellett szakítanotok a vakációt, mert apukának a román vizsgára, neked meg a felvételre kell készülni. Hát bizony érdekes dolog ez, amikor nemcsak a gyermekek, de az apák is vizsgára készülnek. Annak igen örvendek, hogy a „Cimbora iskolába” jársz, mert magam is azt hiszem, hogy ez elég jó iskola. — **Eröss Alfréd, Ruzskabánya.** Nagy elragadtatással írsz Ruzskabánya vidékének szép-

ségéről, s magam is szeretnék egyszer oda elmenni, már azért is, mert az ottani márványból faragták az én felejt-hetetlen szüleim síremlékét. Örvendek, hogy levelem olyan jó hatással volt rád, s ujjalt erővel és lelkesedéssel fogsz munkának. — **Beller Ferenc, Kolozsvár.** Őszintén megvallod, nem nagyon szeretsz írni, mert nehezre esik az írás, s ezt azzal magyarázod, hogy szász iskolába jársz. Ezt a magyarázatot nem fogadom el, sőt éppen azért, mert idegen nyelvi iskolába jársz, minden szabad idődet arra kell fordítanod, hogy gyakorold magadat az anyanyelven való írásban, erre pedig igen jó alkalom, ha sűrűn írsz levelet. Annak igen örvendek, hogy a Cimbora igen jó barátod és annak is, hogy őszszel majd megírod a nyári élményeidet. — **Bessenyei Margit, Dicsőszentmárton.** Örvendek, hogy örömet szerzett neked a könyv, de még annak is, hogy igen helyesen osztod be az idődet: varrással, olvasással és kis testvéreiddel való játszással töltöd a napot. Már ezért is megérdemled, hogy néhány napra elvittek Szovátrára. — **Székeley Erzsébet, Kolozsvár.** Nagy érdeklődéssel olvastam leveledet, amelyből örömmel látom, hogy az Ardealul könyvkereskedésben vagy alkalmazva s ha a jó Isten és az igazgató ur úgy akarja, szeptemberben már 1500 leu lesz a fizetésed. Dénes öcséd pedig Friedmann könyvkereskedésében van alkalmazva, mint kifizető s valószínűleg ott is marad és magánúton fog vizsgázni. Ő 900 leu havi fizetést kap, az édesanyátok pedig fehérnemű varrással szerez pénzt és így nagyobb gond nélkül élhettek. Látod, látod, a jó Isten megsegíti az árvákat, akiket lelketlen emberek éjnek idején dobtak ki a lakásukból. Amikor csak van idő, írd, mert különösen érdekel a sorsotok. — **Berezky András, Egresztő.** Ha valamelyik leveledre választ nem kaptál, ez azt jelenti, hogy az a levél elkalodott a postán. — **Scheidl Anna, Vulkán.** Amikor azt írtad, hogy a leveledre választ nem kaptál, egy-két napra rá bizonyosan olvastad a választ, amiből láthatod és láthatjátok mind, hogy csak türelemmel kell várni és mindenki kap választ tőlem. — **Margit, Lug-s.** Ha bevalod, hogy lustaságból nem írtál, de annál többet gondoltál reám, nincs okod a szégyenkezésre. S hogy sokat gondolsz reám, azt elhiszem, mert csakugy mosolyog felém leveled minden sorából az irántam való szeretet. A fényképemet még sehol sem láttad, de olyannak képzel, mint amilyen a te megboldogult apád volt, akit a világon mindennél jobban szeretted. Magadról csak annyit árulsz el, hogy a brassói zárdában és Sepsiszentgyörgyön végeztél a polgári és női ipari iskolát s hat éves korod óta zongorázol. Kérdelek, hogy írhat-e levelet ezután. Csak írd bátran, szeretettel várom a leveledet, de következő leveledben közöld ám velem a vezetéknevedet is.

FEJTÖRŐ.

A sorsolásban való részvételre egy rejtvény megfejtése is jogosít!

A rejtvény megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő hónap végén közlöm!

A megfejtések beküldésének határideje a hónap 10-ik napja.

Pótlórejtvény.

— Beküldte: ZÉLIG LÁSZLÓ. —

— ománia	— ekete
— kosfalva	— ndre
— orom	— éthi
— lom	— mlék
— igény	— övény
— ndia	— egléd

A kezdőbetűk egy nagy magyar nevével adják.

Versesrejtvény.

— Beküldte: FAZAKAS JÓZSEF. —

Minden ujja veres plajbász,
Nem barátja a haladás.
Olló is van a kezében,
Ha megfog, — köszönöm szépen.

A július havi rejtvények megfejtése.

Megfejtették:

Klein Ernő, Szabó Olga, Lehner Edith, Nits Károly, Kun György, Kootz Károly, Beretzky András, Sámson Akos és Évi, Maksay Sándor, Bölöni Ferenc, Burián Sárika, Bocsányi Margit, Szücs Ilonka, Kovács Mária, Dsida Aladár, Weitzenfeld Margit, Farkas György, Müller Margit, Lehner Edith, Benedek Sándor, Bródy Tamáska, Weisz Rózsika, Szigyártó Gábor, Guth Arnold, Rados István, Paál József és Elek, Pardeszi Edith, Péter Margit és Antal, Palaky Pál, Parecz Erzsébet, Löwi Bözsi, Rafael Klárka, Király Éva és Lilli, Hirsch Kató, Dán Olga, Dénes Irénke és Ferike, Kristóf Kálmán, Morvay György és Pál, Traub Lajos, Rábetz Adolf, Weisz Rózsika, Gréb Tibor, Hirsch Gizzi, Babu és Nusi, Pál Böske és Sanyi, Takó Vanda és Iduka, Löbli Pista, Mikes Lili, Boldizsár Ibolyka, Müller Margitka, Klinger Paula, Ilona és Péter, Venczel József és László, Körtélessy Ernő, Hirsch Erzsike, Bocsányi Margit, Bród Magda és Gilla, Gelléri Pista, Cseke Villike, Lovász Jolánka, Jakab József, Petrován Ferenc, Fekete Klári, Demeter Mancika, Illenz Tibor, Löbli Pista, Beretzky András és Kootz Károly, Boross Izabella és Gyula, Pollák Nusi és Tibi, Korbuly Margit, Kristóf István, Orbán Károly, Benedek Sándor, Gábor Babi, Ehrenfeld testvérek, Kovács Mária, Kovács Károly, Ruff Károly, Huttera Ibolya, Szücs Ilonka, Nagy Erzsike, Kristóf Kálmán, Zsigmond Sárika, Ebert Lajoska, Follinek Nóra és Ádám, Maksay Sándor, Nemes Béla,

Zoli és Magda, Papp óras gyerekei, Paál Kálmán, Szilágyi Misi, Simon Imre, Vasas Béla, Ungár Sárika, Deák János, Bölöni Ferenc, Ruff Károly, Körtélessy Ernő, Marton Lilly, Maksay Sándor, Váro Éva, Beretzky András, Kootz Károly, Benkő József, Horváth Sári, Czirják Ilonka és Laci, Rábetz Sári, Lehner Edith, Winkler Hajnalka, Király Lilly és Évi, Markovits Edith és Dusi Bartók Kató és Gyurka, Bocsányi Margit, Görög Klári és Laci, Heller Olga, László Lili és Kató, Klinger Irénke, Dankó Irénke, Debitzky Mihály, Kirkosa Klárka és Böske, Bíró Ferenc, Csonka Irénke, Moskovits Irénke, Mody Misi és Baba, Deutsch Tibor és Sándor, Morvay György és Pál, Varga Árpád, Markovits Irénke, Ferencz Franciska, Kelemen Sára, Tima Endre és Ilonka, Salamon Sárika, Nemes Béla, Zoli és Magda, Paál Kálmán, Hammer Malvin, Wolf Herman, Dávid Bandika, Gruenwald Nellyke és Edith, Papp Imre és Károly, Faragó Matild, Vasas Béla, Mózes Rózsika, Blaskó György, Lehner Edith, Oláh Erzsike, Boross Gyurka, Budovszky András, Kovács Sanyika, Palaky Pál, Érsek Kató, Tuka Viola és Mária, Labud Antti és Józsi, Kiss Irénke és Gyurka, Erdős Márta és Rácz Ilke, Varga Évike és Anikó, Bálint Jucika, Ruff István és Károly, Rend Margit, Windhaub Margit, Papp Imre és Károly, Spiegel Rózsika és Joli, Scheidl Anna, Nemes Béla, Zoli és Magda, Frisch Ferenc, Beretzky András, Dávid Bandika, Gámán Sanyika és Jolánka, Szilvássy Károly, Bocsányi Margit, Gámán Ellus és Zolli, Peltzer Márta, Kovács Pirooska, Khell Margit, Rein Gyula, Máthé Margit és Gonosz Pista, Bölöni Ferenc, Láng Endre, Váro Éva, Feldmann Sári és Junger Margit, Tima Endre és Ilonka, Schröpp Terus és Kárcsi, Imreh Ill.

A megfejtők között 16 könyvet sorsolunk ki. Tökéletesége Elek nagypó kalapjából a következők nevével húzta ki: Gámán Sanyika és Jolánka, Székes; Frisch Ferenc, Kolozsvár; Peltzer Márta, Székelyudvarhely; Khell Margit, Zabola; Váro Éva, Székelyudvarhely; Rein Gyula, Dicsőszentmárton; Vilikó Bözsi és Annuska, Tamásfalva; Spiegel Rózsika és Joli, Lugos; Szabó Olga, Naszód; Hammer Malvin, Petrozsény; Korbuly Margit, Kőpec (bányatelep); Körtélessy Ernő, Arad; Boldizsár Ibolyka, Dés; Gréb Tibor, Zalain; Morvay György és Pál, Marosvásárhely; Hirsch Erzsike, Szilágysomlyó.

Kiadóbácsi postája külföldi előfizetőihez.

Molnár Hilda, Losonc. Előfizetési díja az átlal 20 ek.-ával folyó év április 1-től június 30-ig ki van egyenlítve.

ELKÉPZELNI SE LEHET szebb, jobb és olcsóbb könyveket a Hoffmann Ferenc ifjúsági regényeinél. A MINERVA Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt.-nál (Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria 1.) ezekből a következők kaphatók darabonként 45 leierért:

1. Küzdelmek.	5. A jószág diadala.
2. A tél birodalmában.	6. Frigyes és Daci.
3. Viszontagságok a tengeren	7. Ehrlich Jakab.
4. A talizmán.	8. Nehéz idők.

Posta útján is megrendelhetők a pénz előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel.